

Jaarverslag 2021

Dapper en vastberaden

Vereniging Prisma

B Joseph Haydnlaan 2a

3533 AE Utrecht

E info@prismaweb.org

I www.prismaweb.org

KvK 11 04 96 36

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	4
1 PRISMA ACADEMY	5
1.1 REGULIERE BEZINNING	5
1.2 SUMMER SCHOOL/INTERVISIEGROEPEN	5
1.3 TOEZICHTHOUDERS PROGRAMMA	5
2 LOBBY EN POSITIONERING: CHRISTELIJKE STEM OVER OS IN POLITIEK EN SAMENLEVING	6
2.1 DOELSTELLING EN RESULTATEN (IMPACT)	6
2.2 LESSONS LEARNED EN TOEKOMSTPLANNEN	11
3 CPOE - CHRISTELIJK PLATFORM OOST-EUROPA.....	12
4 EO METTERDAAD	14
5 VERENIGING	15
5.1 DE ALGEMENE LEDENVERGADERING PRISMA	15
5.2 BESTUUR	15
5.3 LEDEN PRISMA	16
5.4 MENSEN EN MIDDELEN	16
5.5 TOELICHTING BIJ DE STAFINZET	17
6 JAARREKENING 2021.....	18
6.1 ALGEMENE TOELICHTING OP DE JAARREKENING.....	18
6.2 BALANS	19
6.3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN.....	20
6.5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN.....	24
6.6 RESULTAATBESTEMMING.....	26
6.7 ONDERTEKENING.....	26
6.8 VERKLARING KASCONTROLECOMMISSIE.....	26
6.9 BEGROTING 2022	27
LIJST MET AFKORTINGEN	28

Voorwoord

Het jaar 2021 had weer genoeg aan zijn eigen eigenaardigheden. Covid'19 heeft veel impact op het leven en werken van mensen gehad en ook op het werk van Prisma en haar leden. Toch zijn wij ook heel dankbaar voor alles wat ons is gegeven dit jaar. Her en der greep de vermoeidheid om ons heen: moe van digitale kerkdiensten, vergaderingen en het ontbreken van persoonlijke ontmoetingen. De psalmist geeft ons mee om dapper en vastberaden te zijn. Daardoor laten wij ons inspireren om iedere dag ons werk te doen.

De verkiezingen voor de Tweede Kamer geven een steeds meer versnipperd landschap weer. De formatie was zeer moeizaam met veel indringende gebeurtenissen. Uiteindelijk is de coalitie gecontinueerd. De deelname van CDA en CU aan dit kabinet is betekenisvol, maar het liberale karakter van het kabinet is sterker geworden. In het midden wordt het steeds drukker en de flanken zijn zicht- en hoorbaar aanwezig.

Veel activiteiten zijn aangepast en gehouden met digitale mogelijkheden zoals de ALV (twee keer), CPOE-activiteiten en natuurlijk ook de gewone vergaderingen. Fysiek konden we rond de zomer bij elkaar komen met directeuren over samenwerking en de toezichthouders/bestuurders in oktober over governance. De intervisiegroepen kenden het karakter van hink-stap-sprong, want dergelijke activiteiten lenen zich niet voor digitale weg.

Prisma wil steeds beter zichtbaar maken waar we het verschil kunnen maken met ons werk. Dit betekent dat we vaker meten hoe de deelnemers/leden het werk/activiteiten waarderen. We hebben een uitgebreid ledentevredenheidsonderzoek gehouden, de Summer School is door de deelnemers gewaardeerd en ook de toezichthouders werden uitgenodigd feedback te geven. Tevens is er een deelnemersonderzoek bij het CPOE gehouden gefaciliteerd door Dorcas. We zijn dankbaar voor de gegeven waardering en dat bemoedigt ons om door te gaan en zijn ook dankbaar voor de verbeterpunten want dat biedt ook nieuwe kansen om zaken te verbeteren en te groeien.

In financieel opzicht zijn we tevreden met de resultaten. Een bescheiden positief saldo met een paar belangrijke oorzaken: meer inkomsten door ledengroei (Mercy Ships Holland heeft een kennismakingsperiode van twee jaar) en een laatste extra bijdrage van de Civic Engagement Alliance voor een publicatie. Minder uitgaven door digitale activiteiten, het Broker-onderzoek wordt over twee jaar gefinancierd en minder reiskosten.

Kortom wij zijn God dankbaar voor het ontvangen vertrouwen en Zijn niet aflatende steun voor mensen en deze wereld.

Dion van Steensel

Voorzitter

Haaije Feenstra

Directeur

1 Prisma Academy

1.1 Reguliere bezinning

De bezinningsactiviteiten rond de ALV waren beide digitaal. In het voorjaar was de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) Pieter Jaap Aalbersberg te gast. Hij heeft een schakelfunctie tussen de overheid en de politiek. Het was leerzaam hem te zien acteren tijdens een crisis rond Covid'19 en het belang van een duidelijke strategie. Er waren ook medewerkers uitgenodigd die lid zijn van het Crisis Management Team bij onze lidorganisaties.

In december waren Don Ceder (CU Tweede Kamerlid toen met de portefeuille BHOS) en Chris Stoffer (SGP maar liet zich vervangen op het laatste moment door Henri Krooneman). Charlotte Ariese en Haaije Feenstra daagden hen uit om helder aan te geven wat zij van ons nodig hebben om hun werk goed te kunnen doen. Daarnaast konden onze leden hun wensen en verwachtingen ook duidelijk maken aan de politiek.

Begin juli hebben we op Nieuw Hydepark een middag en avond besteed aan Covid-scenario's. Dit document is ontwikkeld in co-creatie met directeurs van Open Doors, Dorcas, ZOA, GZB en Leger des Heils. Een ander onderdeel van deze dag was het delen van ervaringen en wensen op het gebied van samenwerking en de mogelijke rol van Prisma daarbij.

1.2 Summer School/Intervisiegroepen

Dit jaar hebben we gewerkt met 5 intervisiegroepen, te weten twee groepen van directeurs, twee groepen high potentials en één groep young potentials. De vorige drie groepen kregen een vrij abrupt einde door de lockdown in het kader van de maatregelen om de covid'19 pandemie te bestrijden. Een aantal deelnemers uit de vorige groepen zijn doorgedaan in de huidige groepen. Veel voorkomende thema's zijn: governance, organisatie design, persoonlijk leiderschap en ontwikkeling. De meerderheid van de leden nemen deel aan één van de groepen.

De Summer School kon dit jaar weer doorgaan in augustus. Verderop vindt u een impressie van dit event.

1.3 Toezichthouders programma

Dit programma werd mede vormgegeven door een voorbereidingsgroep van Jaap Kamphorst (ZOA) en Arco van Wessel (World Vision) samen met Haaije Feenstra. Het programma bestond uit twee onderdelen:

Allereerst een kijkje in de keuken van een lid organisatie. Deze keer waren Rina Molenaar, bestuurder van Woord & Daad en ds. Gert Jan Baan, voorzitter van de Raad van Toezicht, degenen die ons meenamen in de ontwikkeling van Woord en Daad qua organisatie en governance en deelden hun dilemma's voor de middellange termijn.

Daarna was er een presentatie van Jaap Kamphorst over de ontwikkeling van de governance in de laatste decennia en gebruikte de zorg als referentiegroep. Er waren meer dan 40 deelnemers van 15 verschillende organisaties aanwezig. Er was een hoge betrokkenheid en nieuwsgierigheid van de deelnemers aan het gesprek. Uit de evaluatie bleek dat de bijeenkomst gewaardeerd werd met een 8,5. Er werden nieuwe contacten gelegd en inzichten aangescherpt. Deelnemers hebben het ervaren als een verrijking om geïnformeerd te worden hoe andere Raden van Toezicht functioneren.

Tijdens de bijeenkomst was er gelegenheid om kennis en ervaring te delen.

2 Lobby en Positionering: Christelijke stem over OS in politiek en samenleving

2.1 Doelstelling en resultaten (impact)

Algemeen

In lijn met het strategische plan heeft Prisma haar lobby rond de gekozen focus – het pleiten voor het belang van religie, religieuze leiders en *faith-based* organisaties (FBO's) voor duurzame ontwikkeling – voortgezet en uitgebouwd. Het thema is ook in het achterliggende jaar relevant gebleken. In de beantwoording van Kamervragen – ingediend door Don Ceder, ChristenUnie – werd het belang en de relevantie van samenwerking met religieuze actoren onderstreept. Ook werd de publicatie 'Moral leadership in times of crisis', ontwikkeld binnen de Civic Engagement Alliance, goed ontvangen op het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Hoopvolle ontwikkelingen in een jaar dat qua lobbywerk voornamelijk in het teken stond van verkiezingen en een lang formatieproces. Prisma heeft zich ingezet om haar lobbyfocus, maar ook breder het belang van draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking, binnen diverse verbanden onder de aandacht te brengen. Hierbij was het onze insteek om ervoor te zorgen dat internationale solidariteit, het omzien naar de meest kwetsbaren in deze wereld, niet alleen blijft bij een nobel streven, maar daadwerkelijk in de praktijk wordt gebracht. We hebben onderstreept dat samenwerken met lokale maatschappelijke actoren – zoals religieuze organisaties en leiders – essentieel is om door te dringen in de haarvaten van een samenleving en duurzame ontwikkeling te bevorderen.

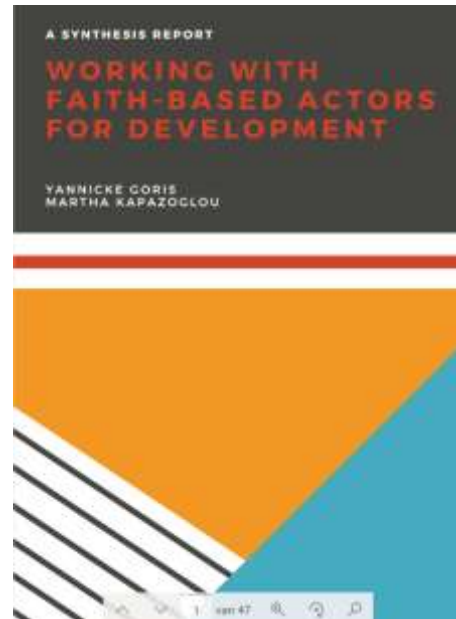
Aangezien de rol van Nederland in het buitenland én van het buitenland in Nederland niet als vanzelfsprekend een centrale plaats inneemt in het debat heeft Prisma telkens weer opnieuw opgeroepen tot ruimhartigheid voor de meest kwetsbaren en ervoor gepleit om dit ook zichtbaar te maken in verkiezingsprogramma's, het regeerakkoord en te ontwikkelen beleidsnota's. Vanuit verantwoordelijkheid, internationale solidariteit en vanuit naastenliefde. Op deze manier hebben we – mede namens onze leden – een christelijke stem over ontwikkelingssamenwerking in zowel de politiek als de samenleving laten horen.

We geven u aan de hand van de volgende thema's inzicht in de activiteiten en gerealiseerde doelstellingen: (1) onderzoek; (2) verkiezingen; (3) politieke beleidsbeïnvloeding; (4) religieuze geletterdheid; (5) ondersteuning leden; (6) synergie – intern en extern.

"Prisma is voor ons een waardevolle gesprekspartner. Of het nu gaat over humanitaire hulp of geloofsvrijheid: ik kan altijd bij Prisma terecht voor informatie en advies. Zo kunnen wij ons werk in de Tweede Kamer optimaal uitvoeren! Ook afzonderlijke Prisma-leden helpen ons, via beleidsbeïnvloeding, of met hun verhalen over het 'met de voeten in de modder staan'. Dat zij via Prisma de krachten bundelen om samen uitvoering te geven aan de christelijke opdracht tot naastenliefde, juich ik van harte toe." **Chris Stoffer, woordvoerder BHOS SGP**

1. Onderzoek

Het verzamelen van *evidence* met betrekking tot het belang van religie en het samenwerken met religieuze actoren, zoals religieuze leiders en *faith-based* organisaties, is belangrijk om de relevantie van lidorganisaties te bewijzen en om de lobby te versterken. De ambitie in 2021 was om de lobby boodschap urgenter te maken en kracht bij te zetten door (het bundelen van) gedegen onderzoek én het geven van handvatten aan beleidsmakers waarop samenwerking effectief kan worden vormgegeven. Om die reden is Prisma in 2021 een groot onderzoek opgestart in samenwerking met Dorcas, Tearfund Nederland, Woord en Daad en World Vision Nederland onder leiding van onafhankelijk onderzoeksbureau The Broker. In het najaar van 2021 is er gesproken met verschillende stakeholders om de voordelen, uitdagingen en krachtige voorbeelden over het werken met religieuze actoren in het realiseren van duurzame ontwikkeling boven tafel te krijgen. Eind 2021 is de eerste versie van de *deskstudy* opgeleverd. Het onderzoek loopt door in 2022. De uitkomsten van de *deskstudy* zullen dan worden getoetst door middel van casestudies en uiteindelijk resulteren in beleidsaanbevelingen en een evenement voor politici en beleidsmakers.

"Het is mooi te zien hoe Prisma en haar leden in dit onderzoek openstaan voor kritische vragen en zelfreflectie niet schuwen. Samen met hen identificeren waar het belang en de meerwaarde ligt van werken met religieuze actoren is een prachtig traject. Door het genereren van meer kennis en begrip kunnen we met dit project bruggen slaan en bijdragen aan meer efficiënte en duurzame ontwikkelingssamenwerking." [Yannicke Goris, onderzoeker The Broker](#)

2. Verkiezingen

Op 17 maart 2021 waren er Tweede Kamerverkiezingen. In aanloop naar de verkiezingen heeft Prisma veel kansen benut om haar visie uit te dragen en richting te geven aan toekomstig beleid. We hebben zelfstandig of in samenwerking met leden en/ of andere samenwerkingsverbanden tijdens verschillende sleutelmomenten van ons laten horen. Zo schreven we brieven in de richting van formateurs, deelden we *position papers* en statements met politieke partijen, schreven we opiniërende bijdragen en gingen we in gesprek met Kamerleden en beleidsmakers. Bijvoorbeeld in samenwerking met het wetenschappelijk instituut van de SGP. In een livestream spraken de directeuren van Prisma, Woord en Daad en ZOA met Chris Stoffer over de impact van COVID-19 op het werk van noodhulp- en ontwikkelingsorganisaties en werden er beleidsaanbevelingen gedaan.

In de verkiezingsprogramma's van de christelijke partijen was aandacht voor aangedragen speerpunten zoals het ODA-percentages, het maatschappelijk middenveld, het belang van samenwerken met lokale maatschappelijke actoren (zoals ook religieuze organisaties en leiders) en de positie van de speciaal gezant voor religie en levensovertuiging. Na de verkiezingen investeerden we in individuele contacten met (nieuwe) Kamerleden en maakten we ons hard om speerpunten van Prisma evenals die van onze leden verankerd te krijgen in de OS-paragraaf van het regeerakkoord.

Een van de hoogtepunten was de *masterclass* ontwikkelingssamenwerking die we organiseerden in samenwerking met een groot aantal leden voor de SGP. Tijdens deze fysieke bijeenkomst in Gorinchem hebben we o.a. Chris Stoffer, woordvoeder BHOS, en zijn beleidsmedewerker Henri Kroonman inhoudelijk toegerust rondom de thema's (1) veiligheid en conflict, (2) voedselzekerheid, en (3) het bereiken van de meest kwetsbaren.

Aangezien pas in december 2021 zicht was op een nieuw kabinet zijn de activiteiten gericht op de nieuw te vormen BHOS-nota verschoven naar 2022. Onze inzet is dat het belang van religie en samenwerken met religieuze actoren ook in dit document onderkend zal worden, naast andere belangrijke zaken die onze leden aangaan zoals bijv. beleidscoherentie en geloofsvrijheid.

3. Politieke beleidsbeïnvloeding - algemeen

Ook in 2021 was het onze ambitie dat het centrale lobby thema van Prisma nadrukkelijk bekend is bij de minister van ontwikkelingssamenwerking én dat de woordvoerders van de Tweede Kamer met de portefeuille BHOS goed geïnformeerd zijn. We lieten van ons horen bij Prinsjesdag en in aanloop naar de begrotingsbehandelingen. Bijvoorbeeld in een bijdrage voor Platform Het Goede Leven.

Daarnaast hebben we ons ingespannen om het belang van samenwerken met religieuze actoren voor duurzame ontwikkeling zowel nationaal als internationaal hoger op de agenda te krijgen. We waren daarom blij dat bij de beantwoording van Kamervragen over samenwerking tussen ministeries en religieuze actoren minister Kaag expliciet benoemde dat religieuze actoren, net zoals andere maatschappelijke actoren, een belangrijke rol vervullen in de totstandkoming van duurzame en inclusieve ontwikkeling en men deze samenwerking over het algemeen als positief ervaart. Dit zijn mooie markers die het werk van o.a. Prisma ondersteunen en kracht bij zetten.

In 2021 heeft Prisma zich aangesloten bij de campagne 'Adopteer een SDG', een initiatief vanuit Building Change. Prisma heeft zich gecommitteerd aan SDG1 (geen armoede) en heeft in dit kader contact met Gijs van Dijk en Don Ceder. We trekken hierin op met Red een Kind en Save the Children.

Het belang van samenwerken met *faith-based* organisaties voor duurzame ontwikkeling kwam ook heel nadrukkelijk aan de orde tijdens het congres 'Een wereld in verbinding', een samenwerking tussen CDA Internationaal en acht christelijke organisaties waaronder ook Prisma en lidorganisaties Tearfund en Woord en Daad. In de christelijke media was ruimschoots aandacht voor de keynote speech van Minella van Bergeijk, directeur Tearfund, waar zij namens de C8 politiek en overheid opriep om oog te hebben voor de rol van religie en levensovertuiging binnen ontwikkelingssamenwerking en de aandacht vestigde op geloof als bron van hoop en troost, maar ook van verandering op het gebied van sociale gerechtigheid.

Tijdens de Algemene ledenvergadering in december 2021 gingen we met onze leden in gesprek met de CU (Don Ceder) en SGP (Henri Krooneman) over kansen en uitdagingen die zij voor zichzelf zagen en de sector, welke prioriteiten zij hebben en hoe we elkaar in de toekomst kunnen versterken.

4. Religieuze geletterdheid

In het achterliggende jaar heeft Prisma zich ingezet om meer aandacht te vragen voor het belang van religieuze geletterdheid. In de praktijk wordt namelijk ervaren dat er nog veel onwetendheid is, vooroordelen bestaan én informatie en kennis mist om 'religie' op een goede manier mee te nemen bij programma- en beleidsontwikkeling. Hierover hebben we geschreven en gesproken, bijvoorbeeld in een podcast van Woord en Daad rondom het thema 'religie en ontwikkelingssamenwerking: een gouden duo?' Door middel van Kamervragen – ingestoken door Prisma bij de ChristenUnie – hebben we beter inzicht gekregen in de manier waarop religieuze geletterdheid op het ministerie wordt bevorderd. Zo bestaat er binnen het Ministerie van Buitenlandse Zaken een 'religie-netwerk', waaraan verschillende directies deelnemen. Binnen dit netwerk worden ervaringen en uitdagingen uitgewisseld en kennis gedeeld. De eerdergenoemde CEA-publicatie 'Moral leadership in times of crisis' is in dit verband door de speciaal gezant voor religie en levensovertuiging gedeeld en goed ontvangen. Het is onze wens om in de toekomst ook bij te dragen aan trainingen waarin er wordt gereflecteerd op de rol van religie binnen diplomatie en binnen de maatschappij. De uitkomsten van het onderzoek in samenwerking met The Broker kunnen hiervoor worden ingezet.

5. Ondersteuning leden

In 2021 heeft Prisma zich wederom actief ingezet op het versterken van haar lobby én het in beeld brengen van het werk van lidorganisaties. Dit deden we onder andere door het delen van praktijkvoorbeelden met relevante stakeholders, bijvoorbeeld in de richting van ambtenaren en politici waar het ging over de toegevoegde waarde van samenwerken met *faith-based* actoren. In nagenoeg alle Prisma-uitingen zoals artikelen en position papers werden casussen gebruikt van leden ter onderbouwing van de (lobby)boodschap. De beschikbare lobbycapaciteit hebben we naast het werken aan de specifieke lobbyfocus van Prisma ook ingezet ten behoeve van ondersteuning van individuele leden. Dit betrof veelal strategische advisering en de uitwerking van een organisatie-specifieke lobbystrategie. We hebben in het achterliggende jaar meer dan de geplande vijf organisaties kunnen helpen met een concrete hulpvraag.

"In onze opstartfase van lobby bleek de ondersteuning die Prisma kon bieden ontzettend waardevol. De ervaring die Charlotte inzet om ons te begeleiden, maakt dat we veel gerichter onze weg vinden in de wereld van lobby. Wij zijn dankbaar dat we samen optrekken om onze gezamenlijke missie, met verschillende aandachtsgebieden, gestalte te geven." **Marjella Traas-Bronkhorst, communicatie en lobby WVN**

De Summer School kon in tegenstelling tot vorig jaar doorgang vinden. In totaal namen 14 studenten en jong-professionals deel aan het programma waarin zij werden (bij)geschoold over ontwikkelingssamenwerking, het belang van religie voor duurzame ontwikkeling en thema's als communicatie en persoonlijke ontwikkeling. De Summer School werd gewaardeerd met het cijfer 8,8.

“Ik vond het een ontzettend leerzame en verrijkende paar dagen. Niet alleen de kennis die ik heb opgedaan, maar ook de lobby-opdracht en de contacten die ik heb gemaakt, zijn voor mij heel waardevol.”

Deelnemer Summer School 2021

6. Synergie – intern en extern

Afstemming en samenwerking zijn essentieel als het gaat over een goed functionerende vereniging. Het was onze ambitie om momenten te creëren waarin het effect van samenwerking groter is dan elk van de samenwerkende partijen afzonderlijk zouden kunnen bereiken.

Intern

Een mooi voorbeeld van een succesvolle samenwerking tussen Prismaleden is de ontwikkeling van ND-bijlagen. In 2021 zijn twee prachtige bijlagen verschenen, namelijk: (1) Strijders tegen onrecht en (2) De kracht van Gods Woord. Deze samenwerking wordt in 2022 gecontinueerd en geëvalueerd. Daarnaast hebben er in 2021 verschillende bijeenkomsten plaatsgevonden in het kader van informeren, inspireren en wederzijds leren. Te denken valt aan de bijeenkomst met prof. Theo Schuyt voor medewerkers communicatie en fondsenwerving, een kennissessie met Jan Schinkelshoek en Sonja Volten voor Prisma-lobbyisten en een bijeenkomst met coördinatoren van Power of Voices-programma's. Alle bijeenkomsten werden goed gewaardeerd.

“Dank voor de organisatie van de bijeenkomst met prof. Schuyt. Het was een waardevolle en inspirerende bijeenkomst.” Deelnemer

In het achterliggende jaar heeft Prisma zes keer een lobby-update verstuurd aan haar leden, waarin zij op de hoogte zijn gebracht van lopende activiteiten. Deze update zorgt ervoor dat lidorganisaties betrokken zijn bij het werk van Prisma en hierover kunnen communiceren. Daarnaast hopen we dat de lobbyupdate leden ook uitnodigt om vragen te stellen en indien nodig aansluiting te zoeken bij bepaalde activiteiten om een christelijk geluid te laten horen in de OS-sector. De lobby update wordt zeer positief ontvangen en het aantal ontvangers neemt gestaag toe.

Extern

Prisma heeft in het achterliggende jaar geparticipeerd in verschillende nationale en internationale (lobby)netwerken zoals Partos, Wo=Men en WCC-EAA. Ook zijn wij betrokken geweest bij het kennisplatform Religie/SDG (VU). We hebben ons ingezet om binnen deze verbanden een christelijke stem te laten klinken in de OS-sector en het belang van religie en samenwerken met FBO's onder de aandacht te brengen van collega, zodat het als thema op de brede lobbyagenda blijft.

2.2 Lessons learned en toekomstplannen

Reflecterend op het achterliggende jaar kunnen we constateren dat we als Prisma opnieuw veerkracht hebben getoond. Nagenoeg alle geplande lobby en advocacy activiteiten hebben doorgang kunnen vinden. We hebben de geleerde lessen vanuit 2020 in de praktijk gebracht en bijvoorbeeld activiteiten en bijeenkomsten flexibel ingestoken, zodat we eenvoudig konden schakelen tussen fysiek, digitaal of een combinatie daarvan. Te denken valt aan de ALV en kennissessies waarbij sprekers veelal op locatie aanwezig waren en de deelnemers digitaal inlogden. Ook in 2022 zullen we inzetten op flexibiliteit en wendbaarheid om onze leden zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn.

Wat betreft het lobbywerk: het was een boeiend en uitdagend jaar. We hebben onze standpunten via verschillende kanalen en contacten onder de aandacht gebracht. Eind 2021 werd uiteindelijk het regeerakkoord van het kabinet Rutte IV gepresenteerd. We zijn als Prisma positief over de structurele verhoging van het ontwikkelingsbudget. Het valt evenwel tegen dat het voor deze kabinetsperiode gemiddeld minder is dan de € 500 miljoen uit de tekst. We hopen van harte dat de ingeslagen weg van structureel investeren in internationale solidariteit wordt voortgezet. De wereld staat voor grote internationale uitdagingen en dit vraagt om een ambitieus Nederlands buitenlands beleid. Het komende jaar staat in het teken van de uitvoer van een nieuw regeerakkoord. Wij zullen ons mede namens onze leden hard maken om 'omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' ook op het ontwikkelingssamenwerking dossier goed tot zijn recht te laten komen en om ons eigen lobbythema (nog) meer verankerd te krijgen in beleid. Hier wordt ook extra lobbycapaciteit voor ingezet (trainee 2022).

3 CPOE - Christelijk Platform Oost-Europa

In 2021 stonden het verder uitbouwen van [LRM](#) (Local Resource Mobilization) in Oost-Europa en het samenstellen van de basistraining voor Nederlandse deelnemers centraal. Gezien de verwachte omvang van werkzaamheden, kon er dankzij de toezeggingen van grotere deelnemers een positie voor 0.2 FTE worden vast gesteld. Helaas werd de vacature maar voor een korte periode ingevuld. Er werd besloten voorlopig geen werving te doen voor uitbreiding. Dit werd mede ingegeven door de gedachte eerst de nieuwe strategie van het CPOE af te wachten. Hiervoor besloot de stuurgroep een externe procesbegeleider in te zetten. Het proces bestond vorig jaar uit verkennende gesprekken met verschillende stakeholders en een deelnemersonderzoek. De resultaten van het onderzoek zullen in 2022 de gesprekken voeden en conclusies en richtingen zullen met deelnemers en andere stakeholders besproken worden. Verwacht wordt dat voor de zomer de nieuwe strategie is afgerond. Verder hebben drie grotere leden besloten een pilot te doen voor een programmatische samenwerking op een gezamenlijk thema in Oost-Europa. De voorbereidende stappen zijn in 2021 gedaan en de pilot wordt in 2022 verwacht.

Trainingen

Oost-Europa: de relaties met deelnemers aan het LRM train-de-trainer programma in Oost-Europa werden onderhouden. Het CPOE zorgde voor de gewenste ondersteuning om tot uitrol van lokale trainingen te komen. In Moldavië en Roemenië werd een lokale training uitgerold met gebruik van het leerplatform. Deze landen werkten samen en hebben veel aandacht besteed aan een hoogwaardige training. De lokale deelnemers waren tevreden met de training en zijn verder ondersteund in een follow up ten behoeve van hun organisaties. In Armenië vond een korte LRM-training plaats. Met de trainers in Moldavië werd een online informatiebijeenkomst gehouden voor een potentiële nieuwe groep. Voor een training in Oekraïne vinden verkennende gesprekken met een trainingsinstituut plaats. Het CPOE werd ondersteund door de coaches, projectteam en er werd ondersteund door een nieuwe CPOE-vrijwilliger.

Nederland: de basistraining voor Nederlandse deelnemers kreeg meer vorm en stond centraal in de bijeenkomst van het najaar. De deelnemers zijn gepeild over de training en hun inbreng is meegenomen in de opzet ervan. Onderwerpen, trainers en ruwe opzet van de training zijn gereed en verwacht wordt in maart van start te gaan met de eerste bijeenkomst.

Bijeenkomsten

Alle vier voorgenomen bijeenkomsten vonden online plaats. De RNG (RomaNetwerkGroep) organiseerde de viering (60 aanmeldingen) rond Internationale Romadag. Deze had een internationaal karakter door bijdragen uit Oost-Europa. Er was aandacht voor de benarde situatie van Roma maar er werden ook mooie voorbeelden van inclusie gedeeld. De groep kinderontwikkeling werkte met Red een Kind samen aan een workshop (20 aanmeldingen) over ondersteuning van ouders (*Parenting*) in opvoeding en ontwikkeling van kinderen. De bijeenkomsten in juli (30 aanmeldingen) en november (50 aanmeldingen) waren brede bijeenkomsten met aandacht voor LRM, basistraining en strategie. De werkgroep mensenhandel organiseerde in de bijeenkomst van november een workshop.

Groepen

Alle groepen (rol van de kerk, kinderonwikkeling, Oekraïne, Roma en mensenhandel) hadden overleg over hun voortgang. Een aantal groepen was met name gericht op de organisatie van hun themabijeenkomsten, deels als follow up van het voorgaande jaar. De groep Oekraïne had voor de eigen groep een spreker uitgenodigd om over samenwerking met de (lokale) overheid na te denken. Het mogelijk starten van een groep rond een nieuw thema heeft geen opvolging gekregen.

Zichtbaarheid

De inzet van het CPOE werd door Prisma gevraagd voor een Masterclass Ontwikkelingssamenwerking voor medewerkers van de SGP. Onder het thema inclusie kon het CPOE delen over de exclusie van Roma in Oost-Europa en werden aanbevelingen aangereikt voor beleidsbeïnvloeding. Dit was een goede gelegenheid om het CPOE zichtbaar te maken. SGP-Internationaal verzocht het CPOE om met deelnemers in contact te komen voor expertise op bepaalde thema's in Centraal- en Oost-Europa. Er zijn helaas geen inspanningen verricht om de voorgenomen twee opinieartikelen te schrijven.

Ledenwerving

Het CPOE bestond in 2021 ook uit 37 deelnemers. Het doel was 5-10 nieuwe deelnemers te werven. Er werden slechts drie nieuwe deelnemers geworven. Het is wel gelukt om voor de bijeenkomsten potentiële deelnemers te trekken (16) maar hiertoe beperkten ze zich. In 2022 zal het CPOE zich verder op de inspanningen voor ledenwerving bezinnen.

Geleerde lessen

1. LRM Oost-Europa – beschikbare tijd, strategisch belang en intrinsieke motivatie zijn factoren die we konden koppelen aan de mate waarin trainers het train-de-trainer hebben afgerond en waarin ze eigen lokale training konden inrichten en geven. We hebben hiervan geleerd deze factoren mee te nemen in een eventueel nieuw train-de-trainerprogramma en hebben geleerd dat continuïteit en steun op maat door het CPOE van belang is.
2. De belangstelling van deelnemers (en niet-deelnemers) voor bijeenkomsten met een actueel thema (bijv. inclusie van Roma) is groot. Dit zijn goede mogelijkheden om het platform te laten zien en aan kennis en expertise bij te dragen op thema's die relevant zijn voor Oost-Europa zoals mensenhandel en Roma. Voor het CPOE is het van belang op deze thema's te blijven ontwikkelen en deze te agenderen.
3. Wisselende betrokkenheid van deelnemers – de mate waarin deelnemers reageren op uitnodigingen voor bijeenkomsten of het meedoen aan *surveys* (over de basistraining en strategietraject) is wisselend. In de gesprekken die voor het strategietraject gevoerd worden is het goed om mee te nemen wat voor platform we kunnen en willen zijn voor onze deelnemers en in welke mate de belangen van eenieder inpasbaar zijn.

4 EO Metterdaad

Het jaar startte met een herbewerking van oudere opnames in combinatie met gesprekken in een studio of via Skype. In de loop van het jaar waren meer reizen mogelijk en konden nieuwe projecten in beeld gebracht worden. EO Metterdaad is sterker betrokken geraakt bij het Christelijk Noodhulp Cluster. In het kader van noodhulp is aandacht besteed aan Jemen, Haïti, Ethiopië en Mozambique. De Prisma leden deelden in 44% van de inkomsten.

Gert Bekebrede werkt voor 80% van zijn tijd onder verantwoordelijkheid van EO Metterdaad. Hij is daar primair verantwoordelijk voor de beoordeling van voorstellen en rapportages. In het kader van die taak zijn projecten in Albanië en Griekenland bezocht om de context en de partnerorganisatie beter te leren kennen. De bevindingen zijn gedeeld met de betrokkenen.

Dit jaar is er onder de leden een peiling geweest over de kwaliteit van de samenwerking tussen henzelf en het team van EO Metterdaad. Ondanks de ervaren beperkingen door Covid om te kunnen reizen, werd er goed samengewerkt met EO-M. Een punt van aandacht is het als zeer laag ervaren percentage van de kosten eigen organisatie. Dit staat onvoldoende in verhouding tot de gemaakte kosten om tot een aanvraag te komen en te rapporteren over de impact van het project ter verantwoording. Dit punt is besproken met de manager van EO Metterdaad en wordt verder opgevolgd.

5 Vereniging

5.1 De Algemene Ledenvergadering Prisma

Beide vergaderingen werden digitaal gehouden. Naast de gebruikelijke onderwerpen van jaarverslag/jaarrekening en begroting zijn de uitkomsten van het ledentevredenheidsonderzoek besproken. Op hoofdlijnen waren dit de uitkomsten:

Prisma-academie, eindcijfer 7,9 / Lobby en advocacy, eindcijfer 7,9 / Identiteit, eindcijfer 7,7. Leden werden in de gelegenheid gesteld suggesties te doen op welke wijze Prisma vorm kan geven aan het bevorderen van de onderlinge samenwerking.

De geplande bespreking van een nieuw strategisch plan moest worden uitgesteld, omdat dit onderwerp zich meer leent voor een fysieke bijeenkomst.

In de decembervergadering is ook de voorzitter en lid, resp. Harry Paul en Maarten van Ginkel, van de nieuwe klachtencommissie geweest om een toelichting te geven op de klachtenregeling voor Prisma leden en het werk van deze commissie om een zorgvuldige opvolging te geven van eventuele klachten. De klachtencommissie heeft de volgende samenstelling:

H. Paul	voorzitter
M. van Ginkel	financieel expert
L. Amende	juridisch expert
H. Hagoort	plv. voorzitter
P. van den Bosch	plv. Lid juridisch/HRM
vacature	

Er zijn in 2021 geen klachten ontvangen.

5.2 Bestuur

Het bestuur bestond in 2021 uit de volgende bestuursleden:

Dhr. D. van Steensel	Voorzitter	Alg. Directeur HVC
Dhr. H.C. Couprie	Secretaris	Namens Leprazending
Dhr. K. Harink	Penningmeester	Namens Verre Naasten
Dhr. C.T. Lukkien	Algemeen bestuurslid	Namens ZOA
Mw. R.F. Molenaar	Vicevoorzitter	Namens Woord en Daad

Het bestuur is in 2021 bij elkaar gekomen op onderstaande data en heeft deze onderwerpen besproken:

5 februari	Summer School Voorlopig financieel resultaat 2020 Terugblik ALV 15 december 2020 Uitkomsten ledentevredenheidsonderzoek
26 maart	Jaarverslag en jaarrekening 2020 Rapport kascontrolecommissie ALV 23 april 2021, bezinningsmoment met Pieter Jaap Aalbersberg Notitie 'samenwerken'

14 juli	ND-bijlage Summer School programma Memo Formatie 2022 Klachtenregeling Terugblik ALV 23 april 2021 Kennismakingslidmaatschap Mercy Ships Holland Bijeenkomst samenwerking/scenario-thinking
16 september	Toezichtoudersbijeenkomst 28 oktober 2021 Jaarplan en begroting 2022 input-brainstorm Terugblik bijeenkomst 14 juli samenwerking/scenario-thinking
19 november	Terugblik Toezichtoudersbijeenkomst 28 oktober 2021 Jaarplan en begroting 2022 Strategietraject 2022-2026 Agenda ALV 10 december 2021

5.3 Leden Prisma

Per 31 december 2021 heeft Prisma 17 leden. Dit jaar is Mercy Ships Holland toegetreden met een kennismakingsperiode.

En vier participantleden:

5.4 Mensen en Middelen

Prisma richt zich op bezinning en belangenbehartiging waarvan lobby het belangrijkste onderdeel is.

De formatie bestaat op 31 december 2021 uit 3,72 fte die op de loonlijst staan, behalve de coördinator CPOE die door Dorcas wordt doorbelast. De laatste kolom geeft het aantal fte van drie functionarissen die werkzaamheden voor derden verrichten.

Functie	FTE	Prisma	Door derden doorbelast	Aan derden doorbelast
Algemeen directeur	0,57	0,57	-	-
Directiesecretaresse/officemanager	0,20	0,20		
Lobbyist	0,90	0,40	-	0,50
Controller/systeembeheerder Programma manager EO Metterdaad	1,00	0,20	-	0,80
Coördinator beleid beïnvloeding	0,65	0,45	-	0,20
Coördinator CPOE	0,40	-	0,40	-
Adviseur LRM voor CPOE (oproepkracht)			-	-
Totaal Prisma	3,72	2,32	0,40	1,50

5.5 Toelichting bij de stafinzet

De formatie is behoorlijk constant. Manuel Voordewind is bij ons begonnen als trainee voor de lobby. Hij gaat per 1 januari 2022 in dienst bij Tearfund en wordt voor één dag per week bij Prisma gedetacheerd voor een jaar. De aanstelling van Charlotte Ariese is iets verhoogd in verband met haar advieswerk voor World Vision en Dorcas. In 2022 hopen we een nieuwe trainee voor lobbywerkzaamheden aan te stellen.

6 Jaarrekening 2021

6.1 Algemene toelichting op de jaarrekening

Algemene grondslagen

De jaarrekening is zoveel mogelijk opgesteld op basis Richtlijn 640 voor “Organisaties-zonder-winststreven” van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Alle bedragen zijn opgenomen in euro.

Grondslagen van waardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte gebruiksduur bepaalde afschrijvingen met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs: waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de vereniging. Door het bestuur en de leden kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader voor de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van toegekende subsidies en andere fondsen.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemene grondslagen

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Lasten

De kosten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten en voor zover ze verschuldigd zijn aan medewerkers respectievelijk de belastingautoriteit. De pensioenregeling is verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Pensioenregeling

Prisma is vrijwillig aangesloten bij het Pensioenfonds voor Zorg en Welzijn PFZW. Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt.

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

Prisma heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen.

6.2 Balans

	31-12-2021	31-12-2020
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Hard- en software	1.832	1.810
Vlottende activa		
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>		
Overige vorderingen	2.247	10
Liquide middelen	547.494	524.900
Totale activa	551.573	526.720
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
<i>Reserves</i>		
Continuïteitsreserve	445.000	395.000
Algemene reserve	41.076	82.064
	486.076	477.064
<i>Fondsen</i>		
Bestemmingsfondsen	31.202	31.249
Kortlopende schulden		
Loonheffing en pensioenpremie	2.171	(382)
Overige kortlopende schulden	32.124	18.789
	34.295	18.407
Totale passiva	551.573	526.720

6.3 Staat van baten en lasten

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Baten			
Contributie	233.340	226.400	217.665
Subsidies	5.000	-	25.000
Doorbelaste salariskosten	120.575	121.900	94.964
Overige baten	61.976	83.000	74.412
Totaal baten	420.891	431.300	412.041
Lasten			
Bezinning / Training	11.209	27.300	5.249
Positioneringskosten	30.846	48.200	29.597
Lonen en salarissen	313.457	318.200	324.684
Overige personeelskosten	15.031	19.900	9.843
Huisvestingskosten	6.571	6.900	7.175
Kantoorkosten	7.264	5.300	6.728
Externe advisering	21.541	26.000	16.392
Bestuurskosten en AV	2.198	1.400	677
Overige uitvoeringskosten	3.809	11.100	3.026
Totaal lasten	411.926	464.300	403.371
Resultaat boekjaar	8.965	-33.000	8.670
Resultaatbestemming			
Toevoeging / onttrekking aan:			
Mutatie bestemmingsfondsen			
Bestemmingsfonds CPOE /LRM	-47	-19.500	-22.570
Bestemmingsfonds SP CEA	-	-	-1.099
Mutatie reserves			
Dotatie uit Algemene reserve	-50.000	-50.000	-25.000
Dotatie aan Continuïteitsreserve	50.000	50.000	25.000
Resultaat ten bate (laste) van alg. reserve Prisma	9.012	-13.500	32.339
Totaal resultaatbestemming	8.965	-33.000	8.670

Voor de reguliere activiteiten van Prisma is dit dus een winst van € 9.012 over 2021.

6.4 Toelichting op de balans

Mutatieoverzicht vast activa

	Hard- en software	Inventaris	totaal
Stand per 1 januari 2021			
Aanschafwaarden	4.016	1.731	5.747
Cumulatieve afschrijvingen	-2.618	-1.320	-3.938
Boekwaarde	<u>1.398</u>	<u>411</u>	<u>1.809</u>
Aanschafwaarden			
Investerings	749	-	749
Desinvesterings	-599	-	-599
	<u>150</u>	<u>-</u>	<u>150</u>
Cumulatieve afschrijvingen			
Desinvesterings	599	-	599
Afschrijvingen	-520	-206	-726
	<u>79</u>	<u>-206</u>	<u>-127</u>
Saldo mutaties	<u>229</u>	<u>-206</u>	<u>23</u>
Stand per 31 december 2021			
Aanschafwaarden	4.166	1.731	5.897
Cumulatieve afschrijvingen	-2.539	-1.526	-4.065
Boekwaarde	<u>1.627</u>	<u>205</u>	<u>1.832</u>
Afschrijvingspercentages:	<u>33%</u>	<u>33%</u>	

Er is een laptop aangeschaft ter vervanging van een oude laptop.

Liquide middelen

De vereniging Prisma belegt de banktegoeden niet in aandelen of obligaties. Deposito's kunnen worden aangegaan als het rendement daarvan significant hoger is dan de spaarrekening met een variabele rentevergoeding. In 2021 was dat wederom niet het geval. ABNAMRO heeft aangekondigd dat over het saldo boven de € 100.000 een negatieve rente gaat gelden. Omdat Prisma marginaal boven deze grens zit wegen de kosten voor een extra bankrelatie niet op tegen de te betalen rente en is besloten hier geen actie op te nemen. In 2021 heeft Prisma € 500 aan negatieve rente betaald.

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
ABN AMRO Bank		
-BestuurRekening	45.046	64.241
-Sparrekening	92.015	50.015
-VermogensSparrekening	410.000	410.000
Kas	433	644
Saldo per 31 december	<u>547.494</u>	<u>524.900</u>

Continuïteitsreserve

Conform het vastgestelde beleid wordt een continuïteitsreserve aangehouden ter hoogte van de begrote lasten van het betreffende jaar. De begrote apparaatskosten waren in 2021 afgerond € 445.000. Daarom is € 50.000 uit de Algemene reserve gedoteerd aan de continuïteitsreserve.

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Saldo per 1 januari	395.000	370.000
Dotatie uit algemene reserve	50.000	25.000
Saldo per 31 december	<u>445.000</u>	<u>395.000</u>

Algemene reserve

Het bestuur heeft de doelstelling om de baten en lasten met elkaar in evenwicht te houden, waarbij jaarlijkse fluctuaties acceptabel zijn. Vanwege de structureel hogere lasten wordt de continuïteitsreserve aangevuld uit de algemene reserve. Het positieve resultaat over 2021 na mutatie bestemmingsfondsen is met name het gevolg van het opnieuw niet kunnen realiseren van geplande activiteiten door de Covid-19 pandemie. Het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de Algemene reserve van de Vereniging Prisma.

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Saldo per 1 januari	82.064	74.725
Dotatie aan continuïteitsreserve	-50.000	-25.000
Mutatie volgens Resultaatbestemming	9.012	32.339
Saldo per 31 december	<u>41.076</u>	<u>82.064</u>

Bestemmingsfondsen

Het Christelijk Platform Oost-Europa (CPOE) heeft een eigen stuurgroep met een eigen budget die verder onder verantwoordelijkheid van Prisma opereert. De coördinator werkt voor het CPOE en LRM die qua tijdsbesteding minder van elkaar gescheiden activiteiten zijn. Daarom heeft de werkgroep besloten om het bestemmingsfonds van LRM samen te voegen met het fonds van CPOE.

	Per ultimo 2020	Inkomsten	Uitgaven	Per ultimo 2021
CPOE	15.686	40.625	-40.672	31.202
LRM	15.563			
Totaal	<u>31.249</u>	<u>40.625</u>	<u>-40.672</u>	<u>31.202</u>

Loonheffing en pensioenpremie

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Loonheffing	1.776	-382
Pensioenpremie	395	-
Saldo per 31 december	<u>2.171</u>	<u>-382</u>

Overige kortlopende schulden

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Reservering vakantietoeslag	8.155	9.203
Reservering vakantiedagen	8.858	4.240
Vooruit ontvangen gelden	12.500	5.036
Overige kortlopende schulden	2.611	310
Saldo per 31 december	<u>32.124</u>	<u>18.789</u>

Het beleid is om overuren/ vakantiedagen zoveel mogelijk te compenseren resp. op te nemen. Door extra werkzaamheden voor derden en EO Metterdaad was dit niet mogelijk, hier wordt in 2022 verder naar gekeken zodat deze post niet verder toeneemt.

Van de leden heeft Prisma de toezegging van de leden die participeren in het onderzoek met The Broker reeds ontvangen. Omdat de helft van het contract wordt betaald na oplevering van het onderzoek in 2022 worden de inkomsten voor hetzelfde jaar genomen.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurovereenkomst

Prisma heeft een huurovereenkomst met het Dienstencentrum PKN in Utrecht. Prisma is per 01-02-2020 verhuisd Prisma naar een kleinere ruimte en met een jaarhuur van € 6.500 geïndexeerd conform CPI. De huidige periode loopt tot 01-02-2024.

6.5 Toelichting op de Staat van baten en lasten

Prisma maakt een uitsplitsing naar de kostendragers. Salariskosten en direct toerekenbare kosten worden direct op de kostendrager weg geboekt. De verdeling van algemeen toerekenbare kosten is op basis van de bruto salariskosten van de medewerkers die fulltime of parttime voor de betreffende activiteit werkzaam zijn.

Budgetlijn Kostendrager	Afwijking t.o.v. de begroting Toelichting
Contributies 103%	
Prisma	De leden betalen contributie volgens een verdeelsleutel gebaseerd op de gemiddelde omzet van twee jaren plus een vaste voet die gelijk is voor alle leden. In de afgelopen 2 jaar zijn er drie nieuwe leden bijgekomen, waardoor de contributieopbrengsten hoger zijn dan begroot.
CPOE/LRM	De leden van de sectie CPOE zijn niet allen lid van de vereniging Prisma. Zij betalen een contributie ter dekking van de kosten die voor de sectie gemaakt worden. De sectie CPOE past een staffel toe voor de berekening van de contributie en een aantal grotere organisaties hebben in de loop van het jaar een hogere bijdrage toegezegd.
Subsidies	
SP	Prisma heeft een laatste bijdrage voor het Strategisch Partnerschap ontvangen i.v.m. activiteiten die wij hebben verricht voor de Civic Engagement Alliance.
Doorbelaste kosten personeel 99%	
Algemeen	De bijdrages die we ontvangen voor personeel dat werkzaamheden verricht voor andere organisaties en daarmee niet direct bijdraagt aan de realisatie van de Prisma doelstellingen zijn afgesplitst van de overige baten. Baten worden genomen in het jaar dat de kosten gemaakt zijn. Het betreft salariskosten en kosten die direct betrekking hebben op de betreffende werknemer. Salariskosten waren lager door afbouw van de overuren uit voorgaande jaren en niet gemaakte projectreizen.
Tearfund / EO	Prisma heeft een overeenkomst kosten Gemene Rekening voor de werkzaamheden die voor EO-Metterdaad (0,8 fte) en Tearfund (0.42 fte t/m 31.12.2021).
Overige baten 75%	
Prisma	Deelnemers aan de intervisiegroepen betalen een (beperkte) bijdrage aan de kosten daarvan. Acht leden hebben elk een bijdrage van € 3.000 betaald voor de bijlage in het Nederlands Dagblad waar hun werk voor het voetlicht kwam. Tevens is een bijdrage van de belastingdienst ontvangen voor loonkosten.
CPOE/LRM	Er was € 12.000 begroot voor een extra medewerker, waarvan € 10.000 is ontvangen. Die is in dienst getreden, maar heeft ook weer afscheid genomen. <i>Dit moet voorgelegd worden aan de stuurgroep. Hierover moet de werkgroep nog een besluit nemen.</i>
Bezinning / training 41%	
Prisma	Het betreft de kosten de intervisiegroepen met stafmedewerkers van de aangesloten lidorganisaties en de bijeenkomst met de Raden van Toezicht. De bijeenkomst met secretaresses en communicatiemedewerkers is vanwege de Covid-19 omstandigheden niet doorgegaan. Voorafgaand aan de ALV zijn onlinebezinningsbijeenkomsten georganiseerd met minder onkosten.

CPOE/LRM	De geplande bijeenkomsten konden niet doorgaan waardoor deze kostenpost lager uitviel dan begroot. Trainingen van LRM hadden minder kosten.
Positionering	64%
Prisma	De begroting hield rekening met drie ND bijlages, dit zijn er twee geworden.
Lonen en salarissen	99%
Algemeen	Salariskosten worden toegerekend aan kostenplaatsen op basis van de bestede uren of vastgelegd percentage in de overeenkomst kosten gemene rekening. Deze kosten zijn inclusief de aan Prisma doorbelaste salariskosten voor de CPOE-coördinator.
	<i>Directiebezoldiging</i> Algemeen directeur is de heer H. Feenstra. De arbeidsovereenkomst is aangegaan per 1 januari 2018. De directeur heeft een dienstverband van 0,57 fte. Het brutosalaris is gebaseerd op schaal 14-10 van het BBRA. De in de arbeidsovereenkomst afgesproken onkostenvergoeding van € 3.600 is omgezet in een bruto vergoeding van € 3.752 en een netto algemene vergoeding van € 1.380 vallend onder de werkkostenregeling. Daarnaast vindt er een vergoeding plaats van kosten op declaratiebasis waarbij voor woon-/werkverkeer een maximum geldt van € 12 per dag. De penningmeester heeft de declaraties van de directeur geaccordeerd.
Overige personeelskosten	76%
Algemeen	De reiskostenvergoeding voor medewerkers was minder dan begroot, deels gecompenseerd door de vaste thuiswerkvergoeding. De reiskosten worden vergoed op declaratiebasis. Charlotte Ariese is gestart met een opleiding bij de Baak.
Huisvestingskosten	95%
Algemeen	Geen opmerking.
Kantoorkosten	137%
Algemeen	Hogere kosten door de vergoeding voor IT-apparatuur thuiswerken, een webcam voor grotere bijeenkomsten en kosten negatieve rente.
Externe advisering	83%
Prisma	Het onderzoek met The Broker is eind 2021 van start gegaan.
CPOE/LRM	Geen extra kosten voor het trainingstraject.
Bestuurskosten en ALV	157%
Prima	De vrijheid voor de zomer is benut om elkaar te ontmoeten over Covid scenario's en samenwerking binnen onze sector en afgesloten met een uitgebreidere maaltijd. De decembervergadering moest alsnog geannuleerd worden.
Overige uitvoeringskosten	34%
Prisma	Alleen in het kader van EO Metterdaad is gereisd, de andere geplande reizen zijn niet doorgegaan.
CPOE/ LRM	De geplande promotie en audit is niet uitgevoerd.

6.6 Resultaatbestemming

Het resultaat is positief € 8.965. Middels de mutatie op de bestemmingsreserves waar fondsen van een externe partij gescheiden worden van de eigen reserves van de vereniging Prisma wordt € 47 onttrokken aan het bestemmingsfonds van het CPOE. Hierdoor wordt er € 9.012 toegevoegd aan de algemene reserve van Prisma. In de begroting is uitgegaan van een onttrekking uit de Algemene reserve van € 13.500. Het tekort is dus opnieuw minder. Dit is met name toe te schrijven uit de hogere inkomsten uit de contributie en een niet begrote subsidiebijdrage terwijl de lasten lager waren doordat activiteiten uitgesteld moesten worden vanwege de Covid-19 beperkingen op samenkomsten en reizen niet werden uitgevoerd zoals gepland.

6.7 Ondertekening

De jaarrekening is vastgesteld en goedgekeurd in de bestuursvergadering van 25 maart 2022 en in de algemene ledenvergadering van 20 april 2022.

Dhr. D. van Steensel

Dhr. K. Harink

Dhr. H. Feenstra

6.8 Verklaring Kascontrolecommissie

Verslag Kascontrolecommissie Vereniging Prisma van controle jaarrekeningen over 2021.

Na controle van de boeken en de jaarrekening geeft de kascontrolecommissie het onderstaande positieve oordeel over de financiële jaarstukken van Vereniging Prisma.

“Wij hebben de kascontrole uitgevoerd op de jaarstukken 2021 van Vereniging Prisma met een balanstotaal van € 551.573 en een gepresenteerd positief resultaat van € 10.080 voor resultaatbestemming en een positief resultaat van € 8.965 na resultaatbestemming.”

Kascontrolecommissie,

Dhr. E. van der Linde
(Dep. Chr. Ger. Kerken)

Dhr. A. Don
(Woord en Daad)

6.9 Begroting 2022

	Begroting	Realisatie	Realisatie
	2022	2021	2020
Baten			
Contributie	240.000	233.340	217.665
Subsidies	-	5.000	25.000
Doorbelaste salariskosten	105.000	120.575	94.964
Overige baten	51.000	61.976	74.412
Totaal baten	396.000	420.891	412.041
Lasten			
Bezinning / Training	27.000	11.209	5.249
Positioneringskosten	36.700	30.846	29.597
Lonen en salarissen	314.800	313.457	324.684
Overige personeelskosten	21.500	15.031	9.843
Huisvestingskosten	7.300	6.571	7.175
Kantoorkosten	5.400	7.264	6.728
Externe advisering	9.000	21.541	16.392
Bestuurskosten en AV	3.000	2.198	677
Overige uitvoeringskosten	9.600	3.809	3.026
Totaal lasten	434.300	411.926	403.371
Resultaat boekjaar	-38.300	8.965	8.670
Resultaatbestemming			
Mutatie bestemmingsfondsen	-6.600	-47	36.042
Dotatie uit algemene reserve	13.000	-50.000	-64.000
Dotatie aan continuïteitsreserve	-13.000	50.000	64.000
Resultaat ten laste van alg. reserve Prisma	-31.700	9.012	-14.852
Totaal resultaatbestemming	-38.300	8.965	21.190

Dit jaar ligt het accent op lobby en positionering en haar innovatieve plannen. Door samenwerking met lidorganisaties wordt er meer mogelijk om samen te realiseren. Daarbij staat de relevantie van religie voor duurzame ontwikkeling centraal. Prisma doet ook een investering vanuit de reserves om pas afgestudeerde mensen de gelegenheid te geven zich te ontwikkelen binnen dit vakgebied. Het onderzoek van The Broker naar de toegevoegde waarde van Faith Based Organisaties zal in dit jaar worden gepresenteerd.

De dotatie van € 13.000 aan de continuïteitsreserve is het gevolg van de hogere omzet. Het begrote tekort voor de vereniging is € 31.700 en wordt ten laste gebracht van de algemene reserve van Prisma die naar verwachting per ultimo 2022 op € 9.400 zal sluiten.

Lijst met afkortingen

ALV	Algemene LedenVergadering
BHOS	Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
CEA	Civic Engagement Alliance
CPOE	Christelijk Platform Oost-Europa
FBO's	faith-based organisaties
IJM	International Justice Mission
LRM	Local Resource Mobilization
OS	Ontwikkelingssamenwerking
PKN	Protestantse Kerk Nederland
SDG's	Sustainable Development Goals
SP	Strategische Partnerschappen
VU	Vrije Universiteit
WCC-EAA	World Council of Churches - Ecumenical Advocacy Alliance